

МИХАЛ САБАДОШ , МИКЛОШЕВЦИ

Поштарина плаћена у готову

Нови Сад, 15 септ. 1937 год.

ПРАВОСЛАВНИ ВИСТИК

ОРГАН ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНОХ

Благословенiem Преосвященнъшаго Епископа бачкого Др. Иринея

Редакција и Администрација

Нови Сад, Владически Двор

Предплата на рок:

Югославия 6 дин.

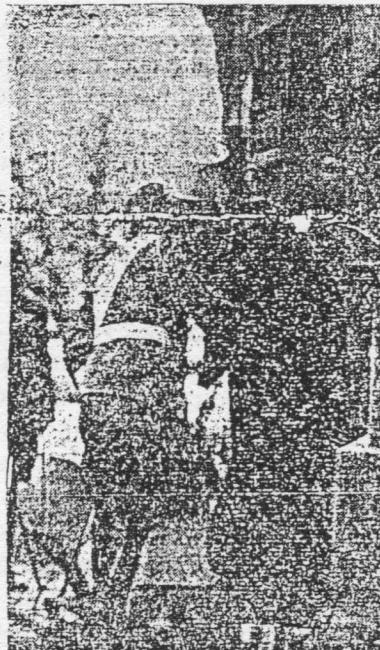
Подкарпатска Русь 8 Кч.

Америка 0,50 дол.

Виходици јакији други мешац

Цена једнога числа 1 динар.

Умар православни Патриарх Варнава

Блаженопочивши Јого Светосц
Патриарх Варнава је вита зос
Блаженопочившим Краљом
АЛЕКСАНДРОМ .

В ноци 23 јула преселје је до вич-
ног животу Патриарх православни Вар-
нава. Дзвони у целим Београду објавили
шмерц Патриарха, перши је Београд
завил до чарнени и почал плакац, а за
Београдом шицки православни места и
вирни. За кратке време развили се черни
застави на шицких православних црквох.

Јого святоц Патриарх Варнава
ше вита зос Јого Високопреосве-
щенством Др. Иринејом

Пред двома мешацама ходзел здрави и
весели швецел нови цркви, нови мана-
стири, просвітни и хумани установи,
жил у полней мери зос целим народом
и церкву. Јого ліцо буде благе гу каж-
дому Јого духовному чаду и каждого
Його рука помогала, хто ше гу Нему
обрзел.

Його Святощ Патриарх Варнава у Новим Саду зос Його Високопреосвященством епископом Др. Иринеем

Як мали хлапец учел ше одлично у школи, а волал ше Петро. Кед завершел млади Петро ніжи школи, ступел до Призренской Богословії. И богословию завершел Петро² одлично. Теди ше завжали за Петра велі визначни особи и помоцу их Петро пошол 1900 року до Духовней Академії у Петрограду. Ту ше Петро 1905 замонашел и добил meno Варнава. Наскоро бул млади єромонах Варнава именовані до Цариграду при серпскому патриаршию, а служел євою св. служби у рускей церкви св. Миколая. Зос Цариграду пошол єромонах Варнава опатриц Христов гроб, там на саму Вельку Ноц служел св. службу, а вец бул у Вифлеєму, Надрету и на рики Йордану. Но 1910 року єромонах Варнава вибрани за Барско-велешкого владику. На тим положаю дочекал и препасц Сербій, борел ше и сам помедзи лєтающих кульками, и дочекал вельку славу нашей милей Югославії. За време войны бул епископ Варнава у Русії и назберал велько пеньжи як помоц серпской войски. По славним вишлебодзеню епископ Варнава именовані 1920 року за митрополита, а 1930 року за самого патриарха. Кед постал митрополит Варнава патриархом, було му 50 роки. Та на жаль цалей Православней Церкви, лєм седем роки

пожил нам вельки и славни Патриарх Варнава.

Його заслуги барз вельки за церкву Христову, бо ю вше ширел и чувал по заповиди Христовей:—"Паси овци моя, паси агнци моя". Он вше путовал и посичовал своїх вирних по примирю св. апостолох, а цали народ го любел и поштовал, а то доказал зос своїм ділом, бо зос шицких крайрх пришли му ше людзе и учени и прости поклоніц и за Його душу помодліц и випровадзиц до вичного сну.

У церкви св. Сави у Београду тераз вично почива наш Блаженопочивши Патриарх Варнава. Вичная Єму памят! Слава му!

ХОВАНЕ ПАТРИЯРХА ВАРНАВИ

Београд не видзел таке величанстве ховане гоч ше называ престолни варош. Чарни железні локомотиви бежали зос шицких странах Югославії и вожели велі зармуцени души хтори ше модліли за умершого Патриарха. Од Соборней церкви, па до церкви св. Сави була маса народа, цо чекала смиreno да прейдзе коло ніх труна зос целом славного Патриарха. През цалу ноц ишли людзе розличитих положайох поклоніц и помодліц ше за блаженопочившого Патриарка Варнаву, хторого благе ліцо и очи витатрели як да покойник шпи. На Його глави коруна, а у руках зложених на першох криж яки ношел цали свой живот. Коло труни прешло нєчислени тисячи людзох. На хованю були шицки православни владикове и преко 800 священици у ризох облечени. Народ, кадзи преходзела труна мертвого Патриарха клечал и вигварял побожни молитви. Тіло нашого Патриарха Варнави лежи у церкви св. Сави, котру зос Його трудом почал будовац. Вельки спомен охабел за собу, а Його діла най му отворя царски дзвери там дзе нет боль, ані брига, ані воздиханіе, але вични живот. Слава му!

На смерть Патріарха Варнавы (На Карпаторуськомъ нарѣчії)

Повсюду тьма неволя царствуетъ,
Повсюду разносится фіміанъ;
Каждый якъ то сумуєтъ
И бѣдный и панъ.

Чтось произошло небывалое,
Чтось потрясло сердцем и душой,
И поется пѣніе погребальное
Надъ страной родной..

Умолкли ивы и березы
И птицы жалосно поютъ;
И проходятъ грозы и угрозы
И сталь нашъ тихъ пріютъ.

Все умолкло! Все предъ образомъ Христа —
Все молится и рыдаетъ,
И глаза свои поднимаетъ
Въ высину стоящего креста.

Подъ крестомъ моя отрада
На крестъ моя любовь,
Но народъ не умолкаеть —
Рыдаетъ вновь и вновь!!!

Почему? Что случилось?
Убили кого то, или разорили?
Упал кто то изъ царей?
Или коруну съ главы сложили?

Нѣтъ! Умеръ Патріархъ Варнава,
Который лѣтами трудился въ пользу народа,
Чтобы надъ нами процвѣтала
Истинная православная свобода.

Умеръ онъ! Плачутъ и взрослы и дѣти,
Ибо осталися мы круглыми сиротами,
Нѣтъ насъ кто пріогрети,
И благословити своими святыми руками.

Ты умеръ, когда жизнь не угасала,
Когда любовь къ народу пылала,
Но мы тебе памятати будемъ безъ начала,
Что славный быль Патріархъ Варнава!

О, великий нашъ генію и мучениче народа,
Молися предъ престоломъ Всевышняго,
Чтобы процвѣтала православная свобода
Отъ рода до рода!

Мы, родъ христіански, всѣ тебѣ благаемъ,
Всѣ идеалы твои распространяти желаемъ.
Пусть разносится Православію слава,
Ибо ты быль, великий Патріархъ Варнава.

Н. Г.

Христос и римски папа

У хришчанству од 1054 году постої по-
дзеленосц на два главни часци. Ёдна часц
трима за главу церкви єй основателя Господа
Ісуса Христа, сина Божого, хтори достал
власц од Оца небесного. Друга часц вери же
глава церкви о. папа, хтори достал власц од
ап. Петра?? За нас русинох важне да знаме
хто глава церкви, за ким да ідзeme? Цо да
поштуеме баржей: чи Єрусалим и Христа, чи
папу и Рим? Грекокатолици стоя помедзи
Єрусалимом и Римом, Христом и папом. Псал-
ми, тропари и други их церковни чтенія ве-
личаю Єрусалим, Ісуса Христа и восток а
попове величаю папу, Рим и запад. Вше бар-
жей и баржей одцагую народ од православля,
од Єрусалима, Христового гроба и гори Гол-
готи а цагаю гу папи и Риму.

Пред 1936 г. дододилася у швеце велька
промена. Пред 1936 г. зашицела на востоку
ясна заря и виведла людзох зос цмини, нѣ-
знаня и зос шмерци. На востоку родился
Господ Ісус Христос да нам укаже же чийо-
зме, одкаль зме и дзе ідзeme. Научел нас
жити по правди, любови и братству. Основал
на востоку у Єрусалиму церкву, выбрал себе
ученикох, хторым дал права; научовац обав-
ляти св. тайни и опросцовца грихи. Зос Єру-
салиму апостоли рознесли Христову науку,
по сходзеню св. Духа на ных, на шицки
страни швета па и до Риму (ап. Павел). Тота
наука була совершена. Ісус Христос учел
любиц Бога, ближнього свойого па и непрія-
теле ал€ нікого не примушовал. Вон гварел:
„Кед сцеш“, ал€ зато любел шицких и мод-
лел ше и за гришнікох бо пре ных и при-
шол и бул роспяты. Кед Петро одрубал ухо
поглавару священикох Ісус му гварел: „Охаб
нож бо хто зос ножом почине тот од ножа
погине“ и „Ти думаш да сцем же би сом не
могол замодліц Оца да ми пошле вецей як
12 легионі ангелох“. (Мат. 26 52-53) Дакле
Ісус могол насилино шириц свою науку ал€
не сцел. Вон охабел чловекові най вибера
цо сце чи живот чи шмерц и цо вибере тото
будзе мац. Кед сцеш ще спашиц, гварел Ісус,
люб. Бога свойого, давай милостиню; глад-
ногого накарми, жадного напой, босого обуй
итд. Нігдзе не стой же муши любиц Бога або
непріятеля, лъем кед сцеш. Христос и крев
прелял и роспяты бул пре гришнікох и заш
не присиловал гришніх да го признаю и да
ше покаяю. Так уредзена церква на любові
и шлебодней волі напредовала з дня на дзень
з вика на вик. На ню нападлі незнабожци
як вовки на овци и палелі и резалі шицко
цо хришчанске. Но любов хришчанох гу Хри-
сту була така велька, же зос писню умералі

и док безбожци резалі з ніх месо и скору, вони шпивалі и модліли ше Богу за своїх мучительськох. Тота любов и церцене хришчанох пачело, ше и незнабожцом и вони своєвільно примали хришчанство и страдали за Христа... Розуми же то би ше насильно нігда не посцигло але лем зос шлебодну волю зос пристанком чловековей души и шерцом.

Году 1054 додоглася у хришчанской церкви велька промена. На западу оснива ше друга церква хтора вибира себе главу и охабя Христа. Морал и живот у той церкви опаднул. Не було там вецей одушевлення за Христа и вона же почина таргац на вецей часци як: старокатолике, лутеране, протестантне и т. д. Заменелі Христа зос папом а Христову науку зос папову. Тераз за хришчанох хтори тримаю Христа за главу наставаю чешки часи. Христова наука о шлебоди заменена зос паповим насилством. Папа дава своїм „апостолом“ право да мержа каждого хто не римокатолик, да муча або забию каждого хто не сце тримац папу и хто смета роботи папишиох. Познате вам же чески народни и за Христа борец Хус бул спалени бо не тримал папу, же гледал причесц зос хлебом и вином а не зос „ошчом“ и же гледал да ше на народним языку служи служба. Знає же яки муки церпелі ваши дідіве на Горніці православну виру од папи, та и нешка православни народ у Абисинии страда од католикох. Но як сом гварел зос насилством не мож ніч зробиц так и папа ніч хасновите не зробел за чловечанство але Христовой церкви велько начкодзел бо велько людох кед видзелі нечловечносц папи престалі вериц у Бога а велько ше претворело у секты. Так папа развалел єдинство у Христовой церкви и розшал мержню помедзи народ, так же вон не лем же не може буц намесник Христов але по Христовой науки не може ше ані волац хришчаном.

Од папових ученикох нажалосц заблукалі и до нас русинох а то су грекокатолички попове. Вони не лем же виполнюю папову науку але иду и далей. Завадзую народ, шею ненависц медзи братами и аж ше модля да Заряшом не уродзи жито. Чи то хришчански? Не, то паповски! То зос шицким процив Христа и його науки. Чи вони не предаваю Христа и православни русски народ? Им главни папа и Рим а не Христос и Єрусалим. Зато и мержа шицко цо православне и цо источне. Уж даскельо роки иду до Риму и водза народ а за Єрусалим, Христов гроб и Вітлєем забулі. О, мили брату! чи не видзиши яки ци отров даваю: шмерц место живота, цемніцу место шлебоди, папу место Христа. Браца русини меркуйце же би сце не запредаль свою!

виру и народносц западней аждаі. Борце ше процив ёй отрову и дзе ше гад появі вежніце шерп и отрубце му главу да вас и вашо дзэци не покуса и да не отруйе наш русски православни народ.

М. Марковъ

Янко Чизмар
земледелец

Яке же чудо стало у господінській шмикні

Господінски калакути ше радзели як да себе даяку церкву направя, та почали около по валалах зберац пенежы и файно назбериали. И панове ешкути зос касиром ше поєднали зос ковачом за хижу и шмикню. Як ше вони поєднали, не шмем вам читателе написац, бо кед бим написал правду то би ше гнівали, а циганіц не мам хасну. Купелі вони шмикню од ковача, та з ней зробели ані не знам повесц же цо, бо на хижу положели русски православни трорамени крижик, а до церкви зос мадярской римской церкви олтар. И шумне то було док ше не повадзели, а вец гевти вжали свой олтар та го однесьли до своєй хижі. Була то велька история як ёден без зубох дідо гутори и „преднячка ніна“.

Єдного дня прешлого мешаца мали службу та ніна перша осетела на облаку од бывшої шмикні якишик образ. И док ше сцели и други доисциц же чи то правда, та пришли патриц але не видзели ніч. Вец ніна гварела же то не мож гоч хто видзиц лем тот хто „святы“. Вец маме у Господінцох „святу нину“ цо видзела на облаку образ. И так у Господінцох живе една „свята ніна“, яка ипак вецей раз випове дацо цо ше святому не прыличи. Та и сам кед идзем тераз коло тей шмикні та ше оглядам на облаки чи и я дајя образ не увидзим, але цошка ше не указує. А и так паноцец трима облашніци вше заварти, та не знам же як бим могол тот образ увидзиц.

Но чул сом же хтошка на шмикню руцел запорсток, а то було на яр, та реку чи ше святей нини не прывидзело тово погубене вайцо цо чурело бліско коло облаку. Та тераз не знам же чи то правда, чи прывидзене, лем и паноцец лапа гу „святей нини“ та гвари же то бул прави образ. Але понеже ту таки обичай же людзе воля за время служби под конком шедзиц и през облак пратиц богослужене, думам себе же чи ше насправди даяки живи образ не указал.

НОВОСТИ

У Господінцох 25 юла вщас рано на 4 годзин пошла процесия зос преко 400 души зос. о. Виславским пошвеци обновену водицу 2 километри од Господінцох.

Народ побожно шпивал и ношел крижи. По благослову Його Високопреосвященства Д-ра Иринея епископа бачкого, о. Виславски пошвецел обновену капелу-водицу, хтору обновел зос своих жертвах о. Виславски и Христіянска Заедница православних побожних Сербох и Сербіньюх. Тоту водицу велі хори посищуй и добиваю од Господа здравле. На водици обявел о. Виславски немилу шмерц блаженопочившаго патріярха Варнави, а народ плакал за своїм патріярхом. По ошвеченю одслужжена Утреня, а по св. Служби отримана панахида за блаженопочившого патріярха Варнаву. Слава му!

У Миклошевцох на дзень хованя блаженопочившого патріярха служел о. Релич св. Литургию, а по законченю одслужжел парастос зос проповиду о заслугох блаженопочившого патріярха Варнави. Велі народ присутвал през цале богослужене, оплаковал велького и славного патріярха Варнаву.

У Новим Саду у Успенской церкви дзе припадаю православни Русини одслужжел пречасни пан протонамисник Алимпий Попович парастос и пригодну проповид о заслугох за Церкву и державу блаженопочившого патріярха Варнави. Слава му!

У Вербасу одслужжел парастос преч. о. Георгий Живанов на дзень хованя блаженопочившого патріярха Варнави зос пригодну проповиду. Ту були присутни и православни Русини зос братами Сербами. Слава му!

У Господінцох на дзень хованя блаженопочившого патріярха Варнави одслужжел св. Литургию и парастос зос пригодну проповиду о заслугох и помоци за Церкву и державу блаженопочившого патріярха Варнави. о. Виславски. Од часу шмерци за хтору дознал о. Виславски такой чим умар патріярх през радио, була патріархова слика у чарнім обвіта положена у церкви и горела пред ню швичка. Народ, православни Серби и Русини присутствовали богослуженю. Слава му!

Бугарска Церква православна на чолу зос архипастырами послала делегатох на хованє блаженопочившого патріярха Варнави. То знак братской любови.

У Коцуре бул прешлого мешаца протонамисник и секретар Епархийского Управнога одбору о. Велимир Попович и зос о. Виславским препатрел купену хижу и порту за православну церкву. На основу самого рос-

патраня церковни власци буду знац яки план треба направиц за церкву.

На Текийи и того року ишлі велі людзе. Док ше стари баби модлели дотля млади дзвівки и легінє шпацирали по околних лешішкох. Зос того шицкого вишло тото же єдна дзвівка зос Темерину (а можебуц и вецей) страцела дівическу чесц не далёко од знаменітей церкви. Зос того вишла хорота и тайна ше открыла. Родичи за дзвівку ані чуц не сцу. На Текийох було 27 паноцох, але єдни жени и хлопи ше споведали, а други нови грихи робели. Цикаве то же од уніятох слабо иду баби на Текийи, но понайвецей млади невести зос грубими молитвеніками под пазухами. Треба да мужове патра чи кажда принесла свой молитвенік дому, да ше не случи як тей у Коцуре цо охабела молитвенік у сувачу.

Папа признал генерала Франка, цо ше побуніл процы влади у Шпаниї, як завойовану страну. Признал того человека цо уж телько креви прелял и людзох позабивал. Ту ше видзи же папа ніч не зробел за мир у Шпаниї, але зато политику водзи и надалей. Ісус Христос учи: Не убий! Крев брата-твоего волиет за освету! А папа того человека признал як свого приятеля. Народ: гвари: с: ким:ши; таки:ши.

Церковна слава (кирбай) у Господінцох одбула ше 15-августа на торжествені начин. Пред кирбайом вечар одслужжене Бденіе, хторе траяло од 7 вечар до скоро 10-годзин. Народа було полно а особите видзело же парохияне як Серби так и Русини послухали поволане о. Виславского же да ані єдна хижана дзень слави храмовей не остане без Божого благословя, так же на Бденію присутствовали шицки тоти особи котри би мушели буц у доме през св. Служби як например: кухарки, служніци и тоти цо муша мерковаць на дзеці и старши людзе. На св. Служби були видзены особito госци и други. Св. Службу служели: о. Бранко Ваканяц, парох зос Чуругу, о. Николай Горняк и о: Янко Виславски, парох Господінски, Казань виглашел о. Ваканяц. На св. Служби прекрасно шпивал хор, зложени од легіньюх и дзвівкох хтори ше оживел и обновел на ініціятыву о. Виславского. После св. Служби ношелаще лития коло церкви. Пополадню о. Виславски у присутству срског начелника Радовича, капетана Вуловича, Д-ра Зореца, претседника политичкей општини Каланя и церковнога общества Бабича и веліх особох пререзал славски колач и ошвеецел коліво (жито варене зос медом). Кум бул Др. Илия Вулович општински лекар хтори по пререзаню колача положел на тас 500 динари. Видно-

було зауважиц же у церкви були и вельо грекокатолици зос госцами. Шицко прешло шумне и у миру гоч у Господінцох слава (кирбай) трайе три дні и три ноци.

Кирбай у Коцуре бул на Матку Божу. Рано сцигла процесия зос Вербасу зос своїм парохом о. Георгійом Живанов, хтору дочекал о. Виславски зос зображенім народом при церкви. Зос возом стигло и русске шпичачке друштво „Заря“ хторе предводзі и и управя пан Таран талентовані музичар и диригент. Св. Служба почала на 9 30 годзини, а служели: о. Живанов, парох вербаски и о. Виславски, парох господінски. Проповід пригодну и о блаженоупокойним патріарху Варнаві виглашел о. Живанов. Людзе плакали кед слухали слова о шмерци блаженоупокоєного патріарха Варнаві. Прекрасно шпивал хор „Заря“ а були и троме дзязіци и то: коцурски, господінски и вербаски. По св. Літургії було резане колача, а з тей нагоды о. Виславски подзековал вербаским богомольцом на братской пажні бо то уж треци рок як вербащане ноша коцурскай православнай церкви колач и коліво. Того року було барз вельо народу у православнай церкви коцурскай так же було барз горуцо, але народ побожно остал у церкви до края.

После полузденка процесия зос Вербасу пошла помалючки дому заш пешо зос своїм парохом. Велька то пожертвовносц и хвала вербащаньем за их труды.

Та ми, православни крашнє препровадзели свой кирбай, але грекокатоліци мали гаднє убийство, бо ёден Дюрьдовчань забил ёдного Коцурца. Ето до чого водзи українство и просвіта! Чкода же настрадал таки чесни чловек як цо бул Дюра Стрибер.

Згодна кирбайска шала. До аутобусу коцурского шеда у Вербаше грекокатолічки поп та збачел попа новосадского грекокатолічкого и у шміху му гутори: та и ти идзеш коцурцом муциц розум? А тот новосадски положел палец -на- уста -та- гварел: „цихо, цихо бо нас учую“! (на то мame шветкох — то иста правда!).

Перши владика авионски путник

Його Високопреосвященство Д-р Ириней епископ бачки прешлаго мешаца путовал по важних церковных роботах до Лондону. Понеже мал кратки час, шеднул на крилатицу и за ёден дзень зос Београду до Лондону сцигнул. Новини „Време“ принесли и слику як Його Високопреосвященство уходзі до крилатици. Та нажаль у тото време умар І. Св. Патріарх Варнава, и заш-владика му шел ше нагло врациц зос крилатицу назад.

Народ ше враца гу Богу

За 20 роки большевики видумали найгорши способы які може чловек видумац праців церкви, а особіто православней. Безбожничка влада одабрала шицки майетки церковни, священикох позаверала, церкви велі поваляла, але зато зос народного шерца руского виру православну вірвац до нєшка не могла. Нєшка почали уж 4 роки бориц ше нємецки фашисти праців протестантской и католичкай церкви зос шицкими силами, але tot безбожнички немецки народни ідол Ватан остал побидзены и преламал ше на мали фалати. Тота борба принесла добре шицким церквом, бо и тоги людзе дош за церкву, так интересирали як за „ланьски шніх“, тэраз иду редовно до церкви и боря ше праців безбожњикох — и зламали их.

Нєшка православна церква у Москви св. Преображеня добила од найхудобнейших людзох за остатны 3 роки 1,074.424 рублі, а преко 300.000 рублі рочно ма дохотку зос чим ше можеме поцешиц.

Церква Христова православна ма вельку моц у простим народу, бо ю сам народ исповіда и отримуйє. Нєшка безбожнички клуб од 50 милионох членох спаднул на 2 милийони, та и тоги пасивни и ніч не робя праців вири.

Кед владающи режим прегоні церкву, зос тим ю моцнье, то ше дало видзиц у веліх державох. Безбожники гуторя же вира „опіум“ и же ше од того треба чувац, але народ тот „опіум“ поштує и люби и чува.

Вира то найвекше добро народне — зато ю моцно шицки чувайме.

Одговор редактору Р. Новинох

У 32 числу Р. Новинох пише же постоянепріятеле з нагоды конкордата праців Д-ра Стоядиновича, а медзи істых зачислю и владикох зос редакторовим додатком (сербско-православных — Ред.). То наисце уж вони ю ганьба так указовац свою витробиту некарактерносц. Р. Н. писали и до небесох хвалёли п. Ефтича, а особено теди кед робел план за конкордат. Кед пан Ефтич спаднул зос влади, та го барз уніжковали Р. Н. (читайце лем их — Ред.). Тераз Д-р Стоядинович Ефтичов конкордат сце привесц до снаги, а Р. Н. тераз Д-ра Стоядиновича хвалья а ипак п. Ефтича ганя и ганьба. Тераз уж виложую як непріятельох и серпских владикох до то найвекше циганство. Владикове не маю ніяки лични интересы, ані ше нікому не подлізујю як редактор Р. Н., они застуваю церкву. Интересира ме цо и як буду писац Р. Н. кед дакеди иншак задує вітор!

У Бечею на конгресу (штациї)

Шумнє то редактор Мишко приказал у Р. Н. як було крашнє на євхаристичним конгресу (лєм кед би то була правда — Ред.), бо и я видзел тот конгрес. Шмелю твердзім же на нас грекокатолікох ніхто ані не попатрел! Наш народ стал на штациї зос крижами, та зме ше шицки обращаціли і ганьбэли. Тераз зме видзели же нас там не треба! Ишце ше усудзую Р. Н. припомнц „же чкода же не было веций священікох на тей преславі“. Та бар нігда веций там не пойдзeme, барем ми, цо зме там були и цо зме видзели „єдносц католічкай віри“ зос „грекокатоліку“.

Грекокатолік
очевідец

Нова водица у Господінцох

У вязі прияшнього штыва о господінскій водиці напомін ше кед годна буц каплічка готова до малей Матки Божей та ше пойдзе зос процесию tot дзень і каплічку пошвеціц. О. Виславски і церковни туторе Ильян і Бабіч ходзели од хижі до хижі і назберали на туту ціль потребну суму зз каплічку і студню (водицу).

Іришку Евангелію однешу

О. Виславски добил писмо од пароха іришкого же на малу Матку Божу приду зос Іригу делигація зос парохом по іх Евангелію, хтору нашол о. Виславски у господінскій церкви. Понеже у тей Евангелії тадынші священик Везилич Штефан охабел тестамент, же да ше гоч аж кеді тата Евангелія враги на олтар церкви св. Успення у Іригу, то по дозволи Його, Високопреосвященства Д-ра Іринея епископа бачког, туту Евангелію однешу ирижани до своєї церкви. У Господінцох цали народ православни випровадзі туту Евангелію зос процесию до гайзибану.

Докториали на універзитету у Прагу

Од тих студентах цо були прошлого року у Коцуре, двоме того року зложели докторат зос правних наук на універзитету у Прагу. То чесни і вредні панове Др. Еміл В-Іванчов і Др. Василь Тудошій. Ми им винчуєме и можеме ше поцешниці же зос нашого православного русского народу вишли таки вредні двоме синове.

Жадаме им дальши успіх у их животу и борби за народну свідомосц и православну віру, хтору они отворено исповедали и кед були у Коцуре.

Господінска водица

Даяки 500 метери од самого валалу Господінцох при драже а на рубу бари видно же ёст зос руками одгарнуте блато і направене таке як студзенка. Край студзенки ёден криж поставены. Понеже на туту студзенку иду велі людзе не леем зос Господінцох, алё и зос околных валалох Жабля, Чуруга, Бечея, Ковиля і других, не лем православни, алё и уніяти і католіци і протестанти. Велі людзе у молитви кед ше помивали зос туту воду та оздравіли. Найвецій людзе оздравльную од очох і ногох а веци од других хоротох. Зато посписоване шицко токо цо ше самим особом стало поумиваню зос туту воду.

Тоша Шокич видзел Саву Деянского як ишол на туту водицу і ледво там доходзел і умивал свою боляци ноги. Кажде рано ишол през штири дні, а после веций не доходзел. Тоша Шокич котри ма свою вініцу даскельо метери од водици, запітал ше Сави же чом веций не ходзі на водицу, а вон му одповед же го веций ноги не боля.

Лука Врачарич названи Мілан і вон ходзел пре ноги веций раз на туту водицу, а видзела го і Бабіч Даница бо маю там прейг бары салаш. Кед Блаженопочивши. Краль Александар погинуц, та рано уж бул на тей водици положены древени криж, а положел го Лука Врачарич на знак захвали же го престали ноги боліц.

Даница Бабіч виявела же якишик людзе вожели єдну шлогірану жену у кочу коло салашу та ше ёй питали чи ёст іще даяка водица у тей околини бо хору вожели на гевту першу водицу та вона гварела же ше ёй не тата водица приказала у сну. Даница Бабіч им указала туту водицу і кед хорей дзвигла главу та гварела же туту водицу шніла. Людзе ю зняли зос коча і поумивали і пошли дому. Так були трираз на тей водици. Трецираз, як хору поумивали та хора сама вишла на коч і веций тоти не приходзели.

На вельки п'яток 1936 роц видзел Тоша Шокич 8 жени мішани і Рускіні і Мадярки та ше у тей водици умивали то було всчас рано.

— Джсукичова жена мала на себе гадні рани і вона ше ішла там умивац та ёй рани прешли.

Єдна жена до ю вітор заражел та ёй вискривело уста на бок, тут ше на водици умивала, та ше ёй заш уста поврацели нормално.

Тото шицко випитане и потписал своєручно Тоша Шокич цо ма вініцу при тей

водици, пред паноцом Виславским у парохийской канцеларії. Єст ище вэльо до не списане, бо найвецей людзе иду вноци и там же модля и умываю.

На тим месце сце господински народ побудовац єдну каплічку, а зос тим ше зевжал и о. Виславски да ше то чим скорей оствари. Так на туто циль о. Виславски давал 100 цегли, Д. Бабич церковни тутор 100 цегли, Мика Бабич претседник церковного общества 50 цегли, Християнке братство 100 цегли и велі у пенежох дали свой жертві на туто циль.

За дальши появі ше будзе явиц у слідуючим числу. Назберано у пенежох 1600 динари до тераз.

Янко Виславски, священик.

Розлики медзи православними и уніятами — грекокатоликами

(Предлужене од „Православнаго Вистніка“ ч. 5 1937)

Дакле, як видзіце, за добро Церкви у тим случаю папа не сцел роззинчац Хенрика а за добро Церкви велі папове як зме уж чули, дали наредбу да ше шицкі оженені свяціні розиду зос женамі. Хтори папа зробел добре? Лёбо обидвоме добре зробели, лёбо обидвоме зло. Видзіце яке добре зробели папове? А тото одлучеге англіканскай церкви ад Рима траге и нешка. Англіканска церква сце ше зединіц зос православну церкву и ведза ше преговоры.

Папа Павло III. зволал собор до Триденту 1545 р. и ту поволал и протестантам да ше помиря з Римом. Папа Юлій III поновел собор у Триденту.

Папа Павло IV (Петро Карадз) 1555—1559, як 79 рочни діо, барз строги, основал монашки ред Театинох у Венеції, якім було главне жиц зос милостині зос цудзей кишенки и да ше стараю за бідних. Театини були и у Львове зос того чину вишли велі учени и владикове. По шмерци Павла народ поразбивал його споменики.

Папа Пий IV 1559—1565, он завершел тридентински собор. Шестренікох Боромея и Хозія поставел за кардінглох. Основал „Index librorum prohibitorum“, до значи: така книжка дзе ше уписую погубені книжки и тоти книжки не слободно читац.

Папа Пий V 1565—1572, он зос чину Домініканцох, бул барз строги и борел ше проіців циркуса и неморалносци. Видал: бре-

віяр римски, службеник, римски катекізак и реформірав монастири и уведол векш дисципліну.

Папа Грэгор XIII 1572—1585, вдовец вец постал папа. Вон виробел реформу юліян ского календара, основал універзитет „Грэгоріяnum“, оснотал научны друштва: франглескіе, ірландскіе, грецкіе, мармонскіе и за обращені жидах. Виробел „Corpus Juris“. Тэди ше до годзела кірвава Бартоломейова ноц, хто ше стала 1572 року. Була то ёдна ноц з време хторей забито 5000 (езри) Гугенотоў а даєдни историчаре рапахую же их было забито 20.000 (езри). Мушиме знац, хто то бул Гугеноти. Так ше волали людзе які приял протестантску виру у Францускай у форме кальвінізма. Пред тим католици барз прэговітели Гугенотох, але Гугеноти ше осілелі

(Далей — будзе)

На фэнд Православнаго Вистніка даровалі:

Його Преосвященство Др. Сімеон, відика шабачкі 100 — ды Янко чизмар земледілец 130 —

НАПОМЕНА

Хто сце и далей добывац Православнаго Вистніка, най пошле претплату, бо уж ёде рок вышол т. ё. 6 числа. Зато треба обнівиц претплату 6 дін. на цали рок. Особіт кажда русска хіжа треба да ма туто ёдна вірську християнску новинку.

Претплату треба посылац на чек бр. 5537.

НАПОМЕНА

Шицкі писма и дописы треба посылац на атрес редактара: о. Янко Виславски, редактар Православнаго Вистніка, Господінц

НИКОЛА ИВКОВИЧ

Н. Сад, Дунавска ул. 2.

Ма вельки вібор церковна потреба: чаши, крикі и дила, швичкі, неба, плашавіи, ризи, штофы за веренды, ушки.

Найвекша роботая застава за соколох, чечтикох, шп

вачки друштва

Ма златыи стрибер, шрафли и чипки.

Чекаме Вашо жалана.

С поштовава:

НИКОЛА ИВКОВИЧ и синъ

СВЕТИСЛАВ и РАДОМИР

Тел. 24-43 Пощ. чек. 552

За власніштво и уредніштво Православнаго Вистніка одговара о. Янко Виславски, Нові Сад, Владическі Двор, За штампарию „Натошевійт“ К. Д., Нові Сад, Скерлићева 1, С. Ђисловіћ, Јована Бошковіћа 4.